

L'entrevista Rector de la parròquia de Sant Fèlix d'Àfrica

Joaquim Iglesias

“La missa ha de ser l'eclosió de l'alegria”

Mireia Rourera
BARCELONA

Mossèn Joaquim Iglesias fa deu anys que és rector de la parròquia de Sant Fèlix d'Àfrica de Barcelona, a tocar del parc de la Ciutadella. Acaba d'escriure *El cel a la Terra. Reflexions d'un capellà de barri*, on pensa i parla de qüestions socials, culturals i espirituals que se li plantegen a diari estant en contacte amb els fidels.

Comença el llibre dient que no calen sempre emocions fortes i recorda que Déu també està en les petites coses.

Jo entenc que hi pugui haver persones que tinguin experiències místiques: sant Joan de la Creu, santa Teresa..., però hem d'aprendre a veure que les coses humanes i senzilles tenen la presència de Déu. La bondat de la gent, un gest bonic, la solidaritat..., té la presència de Déu. Joan XXIII parlava de veure Déu en els signes dels temps i en les petites coses. Veig que hi ha hagut un intent d'intel·lectualitzar la fe, la teologia, la formació... Però al marge d'això hi ha l'experiència vital, la trobada personal, i és aquí on vull anar, no vull córrer el risc de teoritzar Déu. Déu és un concepte molt complex a nivell intel·lectual, però en realitat és més proper del que ens pensem. Quan surt el sol, per exemple, el somriure d'un nen, una persona que lluita per sobreviure... Aquí és on hem de trobar la presència de Déu. No ens cal fer coses grans per ser *algú*, no ens cal sentir-nos importants per saber que Déu ens estima.

Diu que “l'escenari preferent del maligne és la mateixa Església; les persones dianes del seu atac som els creients compromesos”.

A vegades dintre mateix de l'Església hi ha poder, ambició, egoisme. No hem de pensar que el diable és un ésser amb cua i banyes... El mal està en moltes coses, també dins l'Església: la xacra de la pedrastia, per exemple. El papa ha advertit moltes vegades contra els privilegis dels anomenats “prínceps” de l'Església, contra el llenguatge feudal i l'obscurantisme. L'Església ha de ser dels batejats, dels laics, de la gent senzilla, de la gent compromesa. El poder, l'afany de control, la difamació, formen part del mal. El mal

per excel·lència és el poder. I aquest també pot estar dins l'Església.

Què opina dels polítics com Donald Trump o Jair Bolsonaro, que es volen apropiari de Déu, de la religió.

Per a aquestes persones la religió és una eina de màrqueting polític. Socialment i culturalment el cristianisme ha embolcallat la societat, per tant, si jo utilitzo el cristianisme com a eina política és evident que em va de meravella. El problema és el mal ús que es fa de la religió, de qualsevol religió. Molts cristians i molts polítics cristians en fan un mal ús perquè el seu discurs arriba al fons de la gent i aconsegueixen vots.

Darrerament estem veient com la ultra-

“Hem d'aprendre a veure que les coses humanes i senzilles tenen la presència de Déu. No cal sentir-nos importants

drexa es vol apropiari de Déu?

A aquest tipus de gent, a aquests polítics que van de salvadors, no els interessa la religió, la utilitzen, i en el fons no crec que tinguin aquesta fe evangèlica arrelada. Per mi fer servir la Bíblia o la paraula de Déu per a altres finalitats que no són apropar-se a Déu és totalment rebutjable, perquè no podem utilitzar Déu per manipular els altres. Voler atorgar-se el poder de Déu per manipular i perquè la gent deixi de pensar per si mateixa, això sí que és el mal! Si jo em veno com que soc el bé, que crec en Déu i apropo la seva paraula, em converteixo en un referent, em converteixo en fiable. Si tot és un engany, és terrible, perquè, a més, molta gent no sap discernir.

En el seu llibre denuncia la religió de la por. Diu que desfigura el rostre misericordiós de Déu. Això fa molt papa Francesc.

Una religió fonamentada en la por no pot ser. Jo, quan predicava, dic que Déu sem-

pre fa sortir el sol, a justos i a injustos, i els parlo de la paràbola del blat i el jull. A vegades l'Església utilitza una certa pedagogia restringida, dura, moralitzant, doctrinària..., i, ep, molt de compte que no estigui manipulant el propi Evangeli en funció dels seus pensaments. Quan en la paràbola del blat i el jull es diu “Espera a la sega, no tallis encara el jull”, s'està dient que s'ha de donar una oportunitat a la gent, que creixi, maduri..., que és el contrari d'educar en el càstig. Educar en el càstig és terrible perquè provoca por i confusió a les persones. Hi ha l'atropellament de la llibertat de l'altre. Jo de vegades penso que els cristians estem poc formats. Puc entendre que a vegades hi ha una fe que ve d'herència, familiar, cultural, però hi ha coses que s'han de qüestio-

“L'Església s'ha de qüestionar. Per què no? Hi ha coses que no queden clares i s'han de donar raons

nar. L'Església s'ha de qüestionar. Per què no? Hi ha coses que no queden clares i s'han de donar raons. Per això a vegades aquests abusos venen del fet que els cristians no pregunten prou, no posen en qüestió certes coses. Per això penso que hem de deixar que la gent pensi lliurement.

En el llibre parla de moltes de les festes assenyalades cristianes. La Setmana Santa, per exemple, que enguany s'ha hagut de celebrar en confinament.

Entre la por a la pandèmia, que ha generat molt neguit a la meua comunitat, la inquietud religiosa que es volia fer la celebració i el fet que era la primera vegada que no ho podíem celebrar, lògicament tot això ha deixat la gent molt descol·locada. La gent va seguir la Setmana Santa com va poder, per la televisió o internet. Però els va faltar alguna cosa. Molts fidels meus es queixaven que els serveis religiosos no fossin considerats serveis

essencials. Per als cristians la fe és una cosa essencial.

Vostè viu en contacte directe amb els seus fidels. Què és ser capellà de barri?

Per a mi la pastoral és molt important i em dedico molt a escoltar. Sobretot a escoltar i estar obert. A vegades molts capellans s'enreden amb moltes activitats, i en part està bé, eh!, però hi ha coses que són molt importants, com que els fidels no vegin el seu capellà estressat o nerviós, per poder fer una bona feina pastoral. Convé la imatge de proximitat i de serenitat del sacerdot, per donar un testimoni de pau i tranquil·litat, molt important en aquests temps tan convulsos. Jo veig a la meua parròquia que la gent no vol només misses, la gent vol que l'es-

“Durant la pandèmia em va venir gent plorant, amb moltes ganes de parlar, gent molt amoïnada i angoixada pel que passava

coltis i l'atenguis. Volen que el que tu els diguis els ompli. Justament, aquests dies de la pandèmia de la Covid he atès molta gent. He fet una pastoral d'escolta. Molts dies no vam poder fer missa, però jo vaig tenir la parròquia oberta, perquè tinc clar que el cor de Déu mai es tanca. Amb totes les precaucions, vaig rebre gent. El que passa amb un capellà de barri és que amb el temps acabes generant molts vincles personals, molt afecte, i jo no podia de cap de les maneres tenir la parròquia tancada.

I la gent venia...

Va venir gent plorant, amb moltes ganes de parlar, gent molt amoïnada i angoixada pel que estava passant. I també molta gent que es trobava sola, i, mira, em tenien a mi per xerrarr una estona. Personalment ha sigut una gran experiència. De la Covid-19 es poden extreure moltes coses, sanitàries, econòmiques, etcètera, però en l'aspecte humà i espiritual puc

RELIGIONS

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
Direcció General d'Afers Religiosos

Mossèn Joaquim Iglesias, amb el seu llibre 'El cel a la Terra. Reflexions d'un capellà de barri', de Publicacions de l'Abadia de Montserrat ■ JUANMA RAMOS

què molta gent no podia ni menjar.

Vostè diu que dels seus 25 anys de sacerdoti, deu aquí al Poblenou i setze a Badalona, ha descobert que l'eix central del ministeri és la pregària.

Sí. Mira: hi ha molta gent que dona molta importància a l'activitat, però jo penso que el més important és resar. Si un sacerdot no resa, si no es recull i s'autointerpel·la, s'empobreix. Jo dic que la pastoral neix de l'oració sincera, però de vegades tampoc tinc temps i em passa això que tant crítico. Els capellans ens hem d'alimentar de Jesús, i aquí tenim un problema, perquè hi ha molts capellans que van per la vida estressats perquè fan, fan, fan i no descansen, i no es recullen ni es cuiden per fer front a la batalla diària que és la pastoral.

Diu que ens fa por assumir un Déu humà, que preferim imaginar-nos un Jesús de postal, cosa que, segons vostè, nega l'essència de l'encarnació.

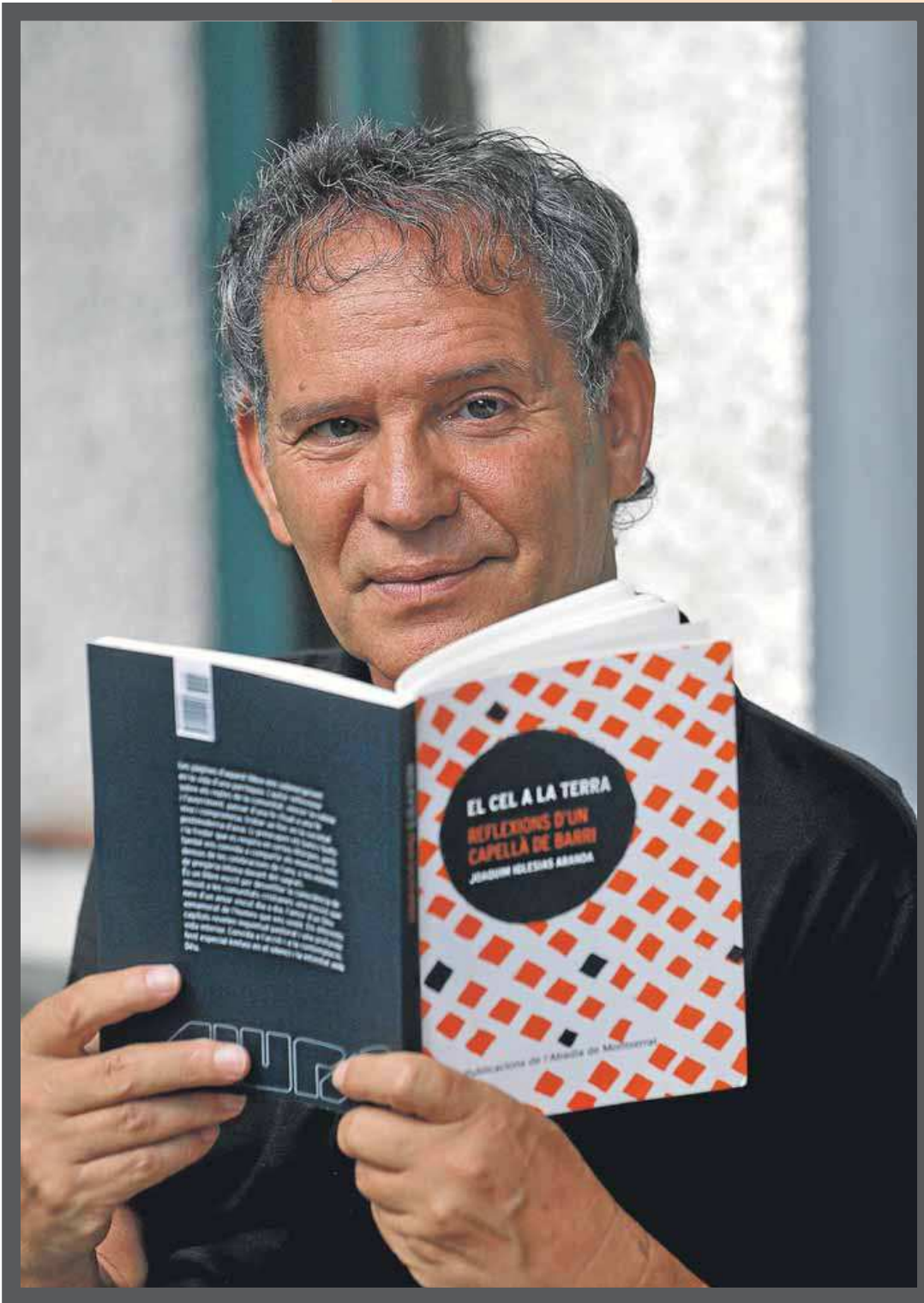
A vegades preferim un Crist molt majestuós. A mi, en canvi, em fascina el Crist humà, que plora a Jerusalem, que s'enfada amb els fariseus, el Crist que diu "Oh, Déu meu, per què m'has abandonat?". M'agrada el Crist proper. No m'agrada que la part divina i misteriosa desmereixi aquesta part humana.

I el capellà ha de ser home amb totes les conseqüències.

Per descomptat. Hi ha certes tendències que donen importància a l'esperit i als anhels de transcendència, però jo, per exemple, valoro molt l'amistat. La paraula *amistat* a la Bíblia surt 114 vegades. Un sacerdoti molt espiritualitzat desenfoca una imatge de la humanitat de Crist. Si un capellà no és humà, es pensa que té la veritat absoluta o que està per sobre de tot, que deixi el sacerdoti, que no s'hi dediqui. Sovint va bé que un senti cansat i fràgil: ens recorda que som un més.

Vostè diu que la missa ha de ser una festa. S'adiu molt amb l'exhortació 'L'Alegria de l'Evangeli' del papa Francesc.

Recordo que una nit vaig veure la retransmissió per televisió de la vetlla pasqual que es feia des d'una catedral espanyola, i en tota la celebració no vaig veure ni un somriure. Com pot ser? La missa ha de ser l'eclosió de l'alegria! Fem misses no només per celebrar el que li va passar a Jesús, la seva passió i mort, sinó, sobretot, perquè va ressuscitar, perquè si no hagués ressuscitat, com diria sant Pau, què seria de la nostra fe? Si Jesús no hagués ressuscitat, no fariem cap missa! Per tant, crec que no hem de ser tan moralitzants i quedar-nos només amb el que és la pietat, perquè una persona creient ha de ser feliç, ha de creure i tenir l'experiència de Déu. Ha d'estar contenta. ■

Un capellà de barri

La parròquia de Sant Fèlix de Barcelona, al Poblenou, sembla un *cortijo*. Una gran reixa al xamfrà de Sardanya amb Ramon Turró, paret per paret amb la UPF, dona pas a un grandíssim pati ombrejat per uns arbres al voltant del qual hi ha l'església, la casa parroquial i un munt de dependències que són on es fan les activitats de la parròquia. En aquest oasi és on mossèn Joaquim (que ens recorda que és d'origen extremeny) ha fet comunitat. Acaba de publicar *El cel a la Terra. Reflexions d'un capellà de barri* a Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

dir que m'ha obert molt la ment, perquè la gent s'obre molt i va a les entranyes de les seves inquietuds. Per a mi, que la gent s'obre és un regal. A vegades quan estàs treballant en la tasca pastoral vas molt ràpid, no pares, i et perds aquesta experiència de la gent, de l'essència de la gent.

Quines eren les seves preocupacions?

Els preocupava la incertesa i la soledat, la malaltia. Però també hem donat menjar per a una vuitantena de persones per-